

Ohjeita perhekodeille

Toiminta-ajatus

Perhehoidon tehtävänä on tarjota hoitoa ja kuntoutusta psykiatrisille pitkäaikaispotilaille kodinomaisissa olosuhteissa. Pyrkimyksenä on potilaan kunnon kohentaminen tai säilyttäminen sekä sosiaalisten taitojen ja valmiuksien lisääminen. Päämääränä on mahdollisimman korkean elämisen tason ylläpitäminen laitoksen ulkopuolella.

Potilaan kohtaaminen

Ystävällisyys, asiallisuus, rehellisyys ja keskinäinen luottamus ovat onnistuneen hoitosuhteen perusedellytyksiä. Hoidettavan ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta tulee kunnioittaa, yksilöllisyys huomioida ja omatoimisuutta tukea.

Perhehoitajaa sitoo salassapitovelvollisuus tietoonsa tulleista potilaan sairautta ja sen hoitoa koskevista asioista. Salassapitovelvollisuus säilyy vielä tehtävän päättymisen jälkeen (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista, §13).

Potilaalla tulee olla mahdollisuus tavata perhekodissa omaisiaan ja muita vierailijoita.

Mielenterveysongelmaisen henkilön kanssa saattaa syntyä pulmallisia tilanteita. Näistä on syytä neuvotella heti niiden ilmaannuttua perhehoidon henkilökunnan kanssa.

Hoito perhekodissa

Hoito perustuu potilaan hoitosuunnitelmaan. Sen laatii henkilökunta potilaan ja perhehoitajan kanssa ottaen huomioon perhekodin mahdollisuudet.

Potilaan psyykkisen, sosiaalisen ja fyysisen terveydentilan seuraaminen ja terveellisten elämäntapojen edistäminen ovat merkittävä osa perhehoitajan työtä.

Perhehoitaja huolehtii, että potilaan päivittäiset perustarpeet tyydyttyvät (Liite 4).

Kuntoutumisen tärkeä osatekijä on toiminta. Perhehoitaja ohjaa potilasta kodin askareissa ja hänen henkilökohtaiseen hyvinvointiinsa liittyvissä seikoissa.

Elämän perhekoti-yhteisössä tulee kehittää jäsenensä sosiaalisia valmiuksia.

Lääkehoito

Lääkäri määrää potilaan lääkehoidon, joka ilmenee perhekodissa ajantasaisesta lääkekortista.

Sairaanhoitaja tuo lääkkeitä apteekista perhekotiin, jossa niitä säilytetään aina lukitussa tilassa. Lääkekaapin avain on perhehoitajalla ja sairaanhoitajalla.

Perhehoitaja jakaa lääkkeitä annostelurasiaan (dosettiin) ja vastaa siitä, että potilas ottaa lääkkeensä. Injektiomuotoisen lääkkeen antaa sairaanhoitaja. Sairaanhoitaja ohjaa ja valvoo lääkehoidon toteuttamista perhekodissa.

Vaatetus, henkilökohtainen hygienia

Perhehoitaja ohjaa ja tarvittaessa avustaa potilasta henkilökohtaisessa hygieniassa, pyykki- ja vaatehuollossa sekä siisteydessä. Mielenferveysongelmainen henkilö ei aina hahmota omaa ulkonäköään ja hygienianhoidon tarvettaan, jolloin perhehoitajan apu on välttämätöntä. Asiallinen, sään- ja vuodenajan mukainen pukeutuminen onnistuu joiltakin potilailta vain perhehoitajan avulla.

Ruokailu

Päivän aterioiden tulee olla vaihtelevia siten, että ne yhdessä muodostavat laadultaan ja määrältään terveellisen ravintokokonaisuuden. Ruokailusta on pyrittävä luomaan miellyttävä ja rauhallinen tilanne, jossa otetaan huomioon myös toiset. Potilaalle tarjotaan päivittäin aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala

Potilaan avustaminen raha-asioissa

Pyrkimyksenä on, että potilas hoitaa itse käyttövaransa. Kaikilla potilailla ei siihen ole edellytyksiä. Tällöin perhehoitajan tehtävänä on auttaa rahan nostamisessa pankista ja sen käytön säännöstelemisessä.

Perhehoitaja tekee näistä tapahtumista merkinnät perhekodissa säilytettävään ”Potilaan käteisvarat” -lomakkeeseen (Te 365 1000 9 2004).

Tiedottaminen

Psykiatrisen potilaan hoito on yhteistyötä perhehoitajan ja hoitavan henkilökunnan kesken. Pikainen tiedottaminen potilaan voinnin muutoksista (esim. fyysiset sairaudet, tapaturmat, psyykkiset ongelmat) on tärkeää.

Lomakäytännöistä sovitaan sairaanhoitajan kanssa.

Potilaan katoamisesta on ilmoitettava virka-aikana hoitavalle henkilökunnalle ja muulloin poliisille, samoin hänen löytymisestään.

Samoin on toimittava, mikäli potilas ei ole palannut lomalta, eikä häneen ole saatu yhteyttä.